

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання

(повна назва інституту/факультету)

Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Олександра КАРІНЦЕВА

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

__07__ __06__ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
(бакалавр / магістр)

зі спеціальності 051 Економіка,
(код та назва)

освітньо-професійної програми Економіка і бізнес
(освітньо-професійної / освітньо-наукової) (назва програми)

На тему: «Оцінка інвестиційної привабливості підприємства»

Здобувача(ки) групи

Едн-01к
(шифр групи)

Корнійчук Владислав
(прізвище, ім'я по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ (підпис)

Владислав КОРНІЙЧУК
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник ст. викладач, к.е.н., доц. Юрій ДЕРЕВ'ЯНКО
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Суми – 2024

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний університет

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА

ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри економіки,
підприємництва та бізнес-
адміністрування

_____ *Олександра КАРІНЦЕВА*

« 07 » 06 2024 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи

для здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

Студента(ки) групи Едн-01к, 4 курсу ЦЗДВН
(найменування інституту)

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: 6.051.00.06 «Економіка і бізнес»

Корнійчук Владислав
(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема кваліфікаційної роботи: «Оцінка інвестиційної привабливості підприємства»

Затверджена наказом по СумДУ № 0597 -VI від « 30 »05. 2024 р.

Термін подання здобувачем вищої освіти завершеної кваліфікаційної роботи: до « 07 » 06 . 2024 р.

Вихідні дані до роботи: наукова література, періодична література, посібники, підручники, фінансова звітність підприємства.

Зміст основної частини кваліфікаційної роботи (перелік питань, що підлягають розробленню: 1. Теоретико-методологічні основи інвестиційної привабливості підприємства. 2. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства. 3. Перспективи підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Перелік ілюстрацій (мають бути представлені під час захисту):

1. Основні організаційно-економічні показники діяльності виробничо-комерційної фірми. 2. Розрахунок інвестиційної привабливості фірми за допомогою семифакторного методу. 3. Розрахунок індексу інвестиційної привабливості фірми. 4. Показники господарської діяльності фірми. 5. Розрахунок оцінки інвестиційної привабливості фірми.

Дата видачі завдання: « 29 » 01 . 2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи: доц. Юрій ДЕРЕВ'ЯНКО
(вч. звання, ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Завдання прийняв(ла) до виконання: « 29 » 01 . 2024 р.

_____
підпис студента(ки)

Примітки:

1. Це завдання є складовою кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня та розміщується після її титульного аркушу.
2. Після складання завдання, студент має ознайомитися із:
  - календарним графіком підготовки кваліфікаційної роботи із зазначеними строками виконання окремих етапів;
  - порядком перевірки кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату;
  - критеріями оцінювання та вимогами до кваліфікаційної роботи.

Анотація

Кваліфікаційна робота на тему «Оцінка інвестиційної привабливості підприємства» має 34 сторінок основного тексту, має 2 формули, 13 таблиць, 43 використаних джерел літератури.

Тема кваліфікаційної роботи є досить актуальною.

Мета кваліфікаційної роботи - оцінка та аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи – інвестиційна привабливість підприємства ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»».

Предмет дослідження кваліфікаційної роботи – це теоретичні, методологічні і практичні підходи до обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження. Для написання кваліфікаційної роботи були використані наступні методи дослідження: метод групування та порівняння, системний аналіз, ситуаційний аналіз.

Результати, яких було досягнуто в процесі виконання кваліфікаційної роботи: запропоновані перспективні напрями і заходи підвищення інвестиційної привабливості підприємства, виокремлені основні методи і показники оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, обґрунтована доцільність запропонованих методів оцінювання інвестиційної діяльності підприємства.

У першому розділі кваліфікаційної роботи «Теоретико-методологічні основи інвестиційної привабливості підприємства» розкрито сутність інвестиційної привабливості її фактори та умови формування, розглянута методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

У другому розділі кваліфікаційної роботи «Аналіз інвестиційної привабливості підприємства» проведено комплексне дослідження показників інвестиційної привабливості підприємства та надана організаційно-економічна характеристика підприємства.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи «Перспективи підвищення інвестиційної привабливості підприємства» здійснений аналіз напрямів та методів підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Ключові слова: виробництво, господарська діяльність, ефективність, інвестиції, інвестиційна привабливість, підприємство, прибуток, рентабельність.

Зміст

Анотація.....	4
Вступ.....	7
1. Теоретико-методологічні основи інвестиційної привабливості підприємства.....	9
1.1. Сутність інвестиційної привабливості її фактори та умови формування.....	9
1.2. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства.....	13
2. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.....	17
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	17
2.2. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.....	31
3. Перспективи підвищення інвестиційної привабливості підприємства.....	38
3.1. Методи аналізу інвестиційної привабливості підприємства.....	38
3.2. Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства.....	40
Висновок.....	42
Список використаних джерел.....	43

Вступ

Успішна діяльність підприємства зараз неможлива без проведенням ним інвестиційної діяльності. Інвестиції, що залучаються сприяють розвитку підприємства. Залучені інвестиції дозволяють підприємству вирішувати завдання розширення його господарської діяльності за рахунок зростання фінансових і за рахунок зростання матеріальних ресурсів [5, 7].

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства це важливий етап, що передує розробці інвестиційної стратегії підприємства.

Важливим джерелом інформації для потенційних інвесторів, які готові інвестувати в дане підприємство, є результати оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Оцінка інвестиційної привабливості є необхідністю для самого підприємства. Результати оцінки інвестиційної привабливості є своєрідним індикатором, який показує ефективність господарської діяльності підприємства [12, 21].

Тема кваліфікаційної роботи є досить актуальною.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи – інвестиційна привабливість підприємства ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»».

Предмет дослідження кваліфікаційної роботи – це теоретичні, методологічні і практичні підходи до обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Практичне значення роботи полягає наданні рекомендацій щодо розробки і економічно обґрунтованих пропозицій щодо напрямків підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи - оцінка та аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

Для досягнення поставленої мети передбачаються наступні завдання:

- розглянути сутність інвестиційної привабливості;
- розглянути методи та умови формування інвестиційної привабливості;

- визначення перспективних напрямків і заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства;
- дослідження загальної організаційно-економічної діяльності підприємства;
- дослідження теоретичної сутності інвестиційної привабливості підприємства;
- провести оцінку інвестиційної привабливості підприємства;
- розробка та обґрунтування напрямів щодо покращення показників діяльності підприємства.

Теоретичною та методологічною основою дослідження стали класичні положення ринкової економічної теорії, наукові публікації, статистична звітність господарства, нормативно-правові акти.

Методи дослідження. Для написання кваліфікаційної роботи були використані наступні методи дослідження: метод групування та порівняння, системний аналіз, ситуаційний аналіз.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку та списку використаних джерел.

1. Теоретико-методологічні основи інвестиційної привабливості підприємства

1.1. Сутність інвестиційної привабливості її фактори та умови формування

Інвестиційна діяльність важливий елемент економіки держав. Інвестиційна діяльність являється одним з головних факторів економічного і соціального зростання країни, вона має вплив на ріст ВП і прибутковість держави. Залучення інвестицій пов'язаний насамперед із інвестиційною привабливістю об'єкту інвестування [1, 8].

Вчені трактують поняття інвестиційної привабливості досить різноманітно.

З метою залучення закордонних інвестицій, а також, із раціональним перерозподілом інвестиційних ресурсів між галузями національної економіки, сучасний економічний розвиток вітчизняних підприємств вимагає підвищення їх інвестиційної привабливості.

Вкладення капіталу із метою його подальшого збільшення, так, трактують поняття інвестиції.

Економічні ресурси, які направлені на збільшення реального капіталу суспільства, на його модернізацію або розширення його виробничої складової є інвестиціями [14, 20].

Кожне, окремо взяте підприємство – це динамічна, економічна та соціальна система, яка весь час вдосконалюється.

Динамічному розвитку підприємства сприяє наявність інвестицій. Інвестиції надають можливості вирішувати завдання про розширення кордонів власної діяльності шляхом зростання фінансових та матеріальних активів [31,36].

Одержання прибутку керує інвестором, коли він вкладає свої ресурси в різні галузі економіки країни. До економічних ресурсів відносять: майно

рухоме; майно нерухоме; права на майно; грошові засоби; цінні папери; та інші цінності.

Інвесторами можуть бути фізичні та юридичні особи та держави.

Інвестиційна діяльність – це діяльність, яка пов’язана із здійсненням інвестицій.

Інвестиційна діяльність – це операції із придбання і реалізації необоротних активів та фінансових інвестицій, що не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Інвестиційна діяльність має характерні особливості: обмежений об’єм фінансових ресурсів; порівняння та вибір найбільш прийняттого альтернативного проекту; високий рівень ризику.

За об’єктами вкладення економічних ресурсів інвестиції є: фінансові і капітальні.

Вкладення коштів в фінансові інструменти, а це депозити, цільові банківські вклади, акції, облигації, паї, частки та вкладення до статутних капіталів інших підприємств.

Вкладення коштів в активи матеріальної і нематеріальної форми є капітальними інвестиціями.

В системі формування ринкової економіки, інвестиційна політика посідає важливе місце.

Інвестиційна політика в умовах ринку, формується самостійно, самостійно визначаються напрямки інвестиційної діяльності, також самостійно визначаються засоби досягнення поставлених цілей [37, 6].

При обґрунтуванні інвестиційної політики враховуються інтереси об’єкта інвестування та вимоги до його потенційного інвестора. За цих умов, кожне підприємство прагне стати інвестиційно привабливим, тобто розширювати об’єми своєї діяльності, підвищувати рівень конкурентоспроможності продукції, підвищувати рівень ділової активності і зміцнювати свої конкурентні переваги.

Від рівня інвестиційної привабливості об'єкта інвестування залежить залучення інвестицій. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства, дає розуміння інвестору відносно прийняття рішення про вкладання капіталу в певне підприємство. В свою чергу, мета об'єкту інвестування – це підвищення рівня привабливості його діяльності для як найбільшого обсягу знаходження інвестицій [3, 11].

Існує методика оцінювання привабливості інвестиційного проекту і підприємства, це, наступне: вивчення тенденцій та закономірностей їхніх змін та обґрунтування рішень про залучення обсягів інвестицій, ефективності їхнього використання, вибору і придбання реальних і фінансових об'єктів інвестування; формування системи показників даного оцінювання; розроблення заходів щодо зростання рівня інвестиційної привабливості підприємства.

Сукупність показників, які охарактеризовують господарську діяльність підприємства і ефективність управління нею та є основою для визначення перспектив розвитку і можливостей залучення обсягів інвестицій є інвестиційною привабливістю.

Інвестиційна привабливість – це інтегральна характеристика внутрішнього середовища підприємства.

Інвестиційна привабливість об'єкту для вкладення коштів – це завершальний етап оцінювання ринку інвестицій.

Проведення оцінки інвестиційної привабливості для підприємства – це виявлення слабких та сильних сторін його діяльності.

Проведення оцінки інвестиційної привабливості для інвестора – це визначення стану потенціалу підприємства в яке він інвестуватиме.

Інвестиційна привабливість підприємства має залежність від послідовних стадій його життєвого циклу, а це – «поява»; «зростання»; «сталість»; «старіння».

Для розробки та обґрунтування варіантів вкладення капіталу і забезпечення ефективного його застосування інвестор використовує результати

оцінювання інвестиційної привабливості певного підприємства, маючи на меті одержання вигоди в перспективі.

Результати оцінювання своєї інвестиційної привабливості підприємство використовує для забезпечення ефективності їх використання і розроблення заходів з зростання його інвестиційної привабливості [15, 23].

Основа обґрунтування інвестиційної політики підприємства є аналіз його інвестиційної привабливості, так підприємство виявляє недоліки своєї діяльності та розробляє заходи для їх попередження, у зв'язку з цим у нього з'являється більше можливостей для залучення інвестиційних ресурсів.

Інвестиційну привабливість підприємства формує і визначає ефективність використання інвестиційних ресурсів підприємством.

Від факторів формування залежить інвестиційна привабливість підприємства, наведемо їх: власники; менеджмент підприємства; місце розташування; відносини з владою; сфера діяльності; фінансовий стан; виробничий потенціал; інвестиційна програма; можливості виходу на зовнішній ринок.

На економічну ситуацію, на привабливість підприємств впливають як внутрішні так і зовнішні ризики.

Наведемо вплив умов на інвестиційну привабливість підприємств: перспективи розвитку підприємства; ефективність використання інвестиційних ресурсів; висока перспективність маркетингових досліджень; результативність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Науковці виділяють фактори, які формують інвестиційну привабливість підприємств: майновий стан; фінансова стійкість; ділова активність; ліквідність активів; рентабельність.

Наведемо фактори, які визначають дохід та прибуток підприємства: економічні; організаційно-технічні; соціальні.

Із головних факторів формування інвестиційної привабливості виділяють: зовнішні; внутрішні.

До зовнішніх факторів формування інвестиційної привабливості підприємства відносяться: платоспроможний попит споживачів; зміна цін на продукцію, роботи, послуги; рівень конкуренції; виконання постачальниками договорів; дотримання термінів постачання запасів.

До внутрішніх факторів формування інвестиційної привабливості підприємства відносяться: виготовлення конкурентоспроможної продукції; забезпеченість матеріальними ресурсами; забезпеченість працівниками; продуктивність праці кадрів; раціональне використання усіх видів ресурсів.

Склад внутрішніх факторів формування інвестиційної привабливості підприємства визначають: організаційний, технічний та технологічний рівень діяльності; рівень комерційної роботи; стан системи управління та маркетингу.

Розглянуті фактори формування інвестиційної привабливості підприємства є взаємозалежними та взаємообумовленими [2, 24].

1.2. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства

На сьогоднішній день не існує єдиного методу оцінки інвестиційної привабливості підприємства, тобто, кожен інвестор сам обирає певний метод, що відповідає цілі його інвестування.

На основі використання фінансово-економічних показників діяльності підприємства на протязі певного періоду здійснюють оцінку його інвестиційної привабливості. Виконання найбільш точного та повного оцінювання економічного стану підприємства проводиться за методиками: експрес-аналізу; поглибленого аналізу. Дані методики ґрунтуються на використанні абсолютних та відносних показників [19, 26].

Користуючись даними методиками можна виявити, дослідити та попередити проблеми в діяльності підприємства. При використанні цих

методик обґрунтовують висновки фінансового стану підприємства, його інвестиційну привабливість та його потенційні можливості.

Послідовність оцінки інвестиційної привабливості підприємства наступна: прийняття рішення щодо залучення інвестицій; комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства; аналіз інвестиційного клімату в регіоні; аналіз фінансової надійності підприємства; аналіз доцільності інвестиційного проекту; формування інформаційного забезпечення.

Оцінюють інвестиційну привабливість підприємства на основі інтегральної оцінки, також є метод рейтингового оцінювання.

Методика інтегральної оцінки затверджена на законодавчому рівні. За даної методики, оцінку інвестиційної привабливості проводять в два етапи. Розрахунок інтегрального показника – це перший етап, другий етап – визначення оцінки інвестиційної привабливості шляхом корегування інтегрального показника, що був визначений на першому етапі, при цьому враховують вплив результатів та ризиків діяльності підприємства [4, 13].

Методики фінансового аналізу діяльності підприємств формують п'ять груп показників. Перша група – оцінка майнового стану, застосовується для визначення формування активів, допомагає оцінити рівень їхнього використання.

Друга група – оцінка ліквідності, показує здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання.

Третя група – оцінка фінансової стійкості, допомагає оцінити фінансову стабільність підприємства.

Четверта група – оцінка ділової активності, характеризує ділову активність підприємства.

П'ята група – оцінка рентабельності, характеризує економічну ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства.

При визначенні інтегрального показника інвестиційної привабливості використовують наступну формулу:

$$I = \sum_{j=1}^n \prod_{i=1}^n d_i * X_{ij} - X_{i \max(\min)} / X_{i \max} - X_{i \min}, \quad (1.1.)$$

$$J=1 \quad i=1$$

Де - x_{iJ} - значення і-го показника;

d_i – рівень важливості і-го показника;

n - кількість показників;

$x_{i \max}$ - максимальне значення і-го показника;

$x_{i \min}$ - мінімальне значення і-го показника.

Метод рангової кореляції, як один із методів експертних оцінок, застосовують для визначення важливості окремих показників та їх груп.

Оцінка інвестиційної привабливості розраховується за формулою:

$$E = I * K_{1iJ} * K_{2iJ} * K_3 * K_4, \quad (1.2.)$$

Де – I – інтегральний показник;

K_{1iJ} - відповідний коефіцієнт оцінки управління;

K_3 - вплив зовнішніх ризиків;

K_4 – вплив внутрішніх ризиків.

Методика оцінки інвестиційної привабливості комплексно оцінює рівень інвестиційної привабливості підприємства, а це основа для прийняття правильних та обґрунтованих управлінських рішень суб'єктами інвестиційної діяльності.

Важливим є те, що інвестиційну привабливість не можна пов'язувати тільки з інтегральним фінансово-економічним показником, бо це велика система кількісних показників, які характеризують фінансовий, господарський та технічний потенціали підприємства. Все це дозволяє провести оцінку стану та можливостей підприємства [9, 25].

Методи оцінки інвестиційної привабливості можна розподілити за трьома підходами: витратним; дохідним; ринковим.

Витратний підхід до оцінки інвестиційної привабливості – при ньому оцінюється сукупність активів, що необхідні для виготовлення продукції. На основі одержаного результату інвестор приймає певне рішення.

Дохідний підхід до оцінки інвестиційної привабливості базується на основі прогнозів очікуваних доходів.

Ринковий підхід до оцінки інвестиційної привабливості - виділення та порівняння показників підприємства, тож, чим більше значення рейтингової оцінки, тим вищий рівень інвестиційної привабливості.

Інвестиційна привабливість організації є певною характеристикою її переваг та недоліків із застосуванням системи економічних показників.

Інвестиційна привабливість організації займає важливе та вагоме місце в підвищенні її конкурентоспроможності, залученні інвестицій та в зміцненні економічної системи країни [38, 42].

2. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Підприємство, що досліджується Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ЕНЕРГОСЕРВІС».

ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» має на меті одержання прибутку шляхом виконання господарської діяльності.

Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ЕНЕРГОСЕРВІС» зареєстрована за юридичною адресою Україна, Сумська обл., м. Конотоп, проспект Миру.

Дата реєстрації «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» 24.11. 2000 рік.

Керівником «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» є Лютий О. Г..

Організаційно-правова форма фірми ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» - Товариство з обмеженою відповідальністю.

Розмір статутного капіталу «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» складає 12 000,00 грн..

Види діяльності «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»».

Основний: 43.21 Електромонтажні роботи.

Інші: 46.43 Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення; 33.14 Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування; 33.20 Установлення та монтаж машин і устаткування.

Підприємство має лінійно-функціональну організаційну структуру.

Проаналізуємо основні організаційно-економічні показники діяльності фірми.

Таблиця 2.1. Основні організаційно-економічні показники діяльності виробничо-комерційної фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення			
				2020-2019 р. р.		2021-2020 р. р.	
				Абсолютне відхилення, +,-	Темпи приросту, %	Абсолютне відхилення, +,-	Темпи приросту, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Виручка, тис. грн.	6849	7501	6970	+654	10	-534	-7
Собівартість продаж, тис. грн.	4068	5498	5017	+1429	35	-480	-9
Валовий прибуток, тис. грн.	2781	2004	+1954	-774	-28	-51	-3
Управлінські витрати, тис. грн.	0	0	0	0	-	0	-
Комерційні витрати, тис. грн.	386	212	264	-173	-45	+55	26
Прибуток від продажу, тис. грн.	2394	1795	1689	-600	-25	-105	-6
Чистий прибуток, тис. грн.	1580	1025	773	-556	-35	-251	-25
Основні засоби, тис. грн.	6122	6241	6224	+118	2	-16	-0,3
Оборотні активи, тис. грн.	6022	6538	8490	+517	9	+1958	30
Чисельність персоналу, чол.	10	10	12	0	0	+2	21
Фонд оплати праці, тис. грн.	1801	1897	2346	+95	5	+452	24
Продуктив. праці робітника, тис. грн.	407	550	419	+143	35	+132	-24
Середньорічна заробітна платня, тис. грн.	181	190	196	+10	5	+7	3

1	2	3	4	5	6	7	8
Фондовіддача	1	1	1	+0,1	8	-0,1	-7
Оборотність активів, раз	1	1	1	+0,1	1	-0,3	-29
Рентабельність продаж, %	35	24	23	-11	-	+0,3	-
Рентабельність виробництва, %	54	32	32	-23	-	+5	-
Витрати виручки на грн.	65	77	76	+11	18	-0,3	-,5

За даними таблиці: показник виручки за перші два роки збільшився та в 2021 році спостерігаємо його зменшення. Та все ж, на протязі періоду, який досліджується показник виручки зріс на два з половиною відсотки. Тобто, маємо тенденція до зростання показника виручки.

Показник собівартості, на протязі періоду, який досліджується, збільшився на двадцять три відсотки.

Показник валового прибутку, на протязі періоду, який досліджується, зменшився.

Показник комерційних витрат, на протязі періоду, який досліджується, у 2020 році знизився, а це добре для фірми, але 2021 році, спостерігаємо його зростання.

Показник прибутку від продаж, на протязі періоду, який досліджується, спостерігаємо тенденцію до його зниження.

Показник чистого прибутку у 2019 році дорівнює 1580 тис. грн., в 2020 році маємо 1025 тис. грн., а в 2021 році він дорівнює 773 тис. грн..

Спостерігаємо негативну тенденцію до зменшення показника рентабельності продаж.

Позитивним для фірми є зниження показника фондомісткості у 2020 році.

Відбувається збільшення чисельності персоналу фірми.

Загалом, в 2021 році маємо досить значне зменшення усіх аналізованих показників порівняно із попередніми роками. Це є негативним наслідком не досить ефективної політики управління.

На протязі періоду, який досліджується, спостерігаємо зменшення більшості аналізованих показників, а це є свідчить про наявні проблеми на фірмі, як наслідок це призводить до зменшення її інвестиційної привабливості.

Наступним етапом нашого дослідження є аналіз економічного стану фірми. Для цього застосуємо вертикальний метод аналізу та горизонтальний метод аналізу бухгалтерської звітності.

Таблиця 2.2. Вертикальний аналіз активу балансу фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи:					
Основні засоби	47	45	39	-2	-6
Фінансові вкладення	8	8	8	+0,5	-0,3
Відстрочені податкові активи	0,01	0,02	0,01	+0,01	0
Інші необоротні активи	0,2	0,2	0,3	-0,02	+0,1
Всього	55	53	47	-1,2	-6,1
II. Оборотні активи:					
Запаси	15	16	17	+0,3	+1
Податок на додану вартість по придбаним цінностям	0,2	0	0	-0,2	0

1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість	16	13	22	-3	+9
Фінансові вкладення	13	17	14	+4	-3
Грошові кошти та грош.еквіваленти	0,5	0,7	0,2	+0,2	-0,5
Інші оборотні активи	0,02	0,1	0,1	+0,1	+0,02
Всього	46	47	53	+1,2	+6
БАЛАНС	100	100	100	0	0

Провівши аналіз таблиці, робимо наступні висновки. В необоротних активах спостерігається перевага основних засобів. По відношенню до оборотного та необоротного капіталу структура активів балансу має рівні частини.

Таблиця 2.3. Вертикальний аналіз пасиву балансу фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6
III. Капітал та резерви:					
Статутний капітал	8	7	6	-0,4	-1
Переоцінка необоротних активів	2	2	1	-0,1	-0,2
Резервний капітал	0,4	0,4	0,4	-0,02	-0,1

1	2	3	4	5	6
Нерозподілений прибуток	40	46	46	+7	-0,1
Всього	49	56	54	+6	-2
IV. Довгострокові зобов'язання					
Позикові кошти	14	10	7	-5	-3
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	0
Всього	14	10	7	-5	-3
V. Короткострокові зобов'язання					
Позикові кошти	27	30	34	+3	+4
Кредиторська заборгованість	10	5	5	-5	+0,1
Доходи майбутніх періодів	0	0	0,4	0	+0,4
Інші зобов'язання	0,3	0,3	0,3	-0,01	0
Всього	37	35	39	-1,6	+4,4
Баланс	100	100	100	0	0

Фірма використовує власний та позиковий капітал. До 2021 року частка власного капіталу фірми перевищує частку позикового капіталу у структурі пасиву. Відзначимо перевагу показника нерозподіленого прибутку у власному капіталі фірми. Довгострокові позикові кошти та короткострокові позикові кошти переважають в структурі позикового капіталу.

Таблиця 2.4. Горизонтальний аналіз активу балансу фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.	2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Необоротні активи:							
Основні засоби	6120	6241	6224	+120	-17	102	100
Фінансові вкладення	1030	1148	1278	+120	+130	112	111
Відстрочені податкові активи	2	2	2	0	0	100	10
Інші необоротні активи	27	28	48	-1	+22	97	178
Всього	7181	7419	7553	+239	+133	103	102
II. Оборотні активи:							
Запаси	2114	2271	2750	+158	+480	108	121
Податок на дод. варт. по придб. цін.	27	-	-	-27	0	-	-
Дебіторська заборгованість	2106	1822	3473	-283	+154	87	191
Фінансові вкладення	1708	2342	2227	+635	-116	136	96
Грошові кошти та грош.еквіваленти	69	96	26	+26	-71	136	27
Інші оборотні активи	3	10	16	+9	+4	501	151
Всього	6024	6540	8490	517	1951	109	130
БАЛАНС	13204	13958	16042	755	2085	106	115

Спостерігається зростання показників практично за всіма статтями активу балансу в 2020 році. Показник відстрочені податкові активи був незмінний. За період, який аналізували.

Показник основних засобів знизився у 2021 році. У цьому році показник інших необоротних активів зріс у порівнянні із 2020 роком.

Відбулося збільшення показника дебіторської заборгованості, а це має вплив на економічний стан фірми та на її фінансову стійкість, що не негативним для фірми. Є збільшення статті запасів, а це, як результат, неконтрольовані перевитрати матеріалів.

Далі розглянемо пасив балансу фірми.

2.5. Таблиця 2.4. Горизонтальний аналіз пасиву балансу фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.	2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
				5	6	7	8
III. Капітал та резерви:							
Статутний капітал	1031	1031	1031	0	0	100	100
Переоцінка необоротних активів	217	213	213	-2	0	99	100
Резервний капітал	58	585	58	0	0	100	100
Нерозподілений прибуток	5196	6453	7395	+1256	+941	123	115
Всього	6501	7756	8698	+1256	+941	120	113
IV. Довгострокові зобов'язання							
Позикові кошти	1886	1342	+1045	-543	-296	72	77

1	2	3	4	5	6	7	8
Відстрочені податкові зобов'язання	1886	1342	+1045	-543	-296	72	77
Всього	1886	1342	+1045	-543	-296	72	77
V. Короткострокові зобов'язання							
Позикові кошти	3537	4173	5441	+637	+1267	118	130
Кредиторська заборгованість	1244	653	761	-590	+109	53	117
Доходи майбутніх періодів	-	-	59	-	+59	-	-
Оціночні зобов'язання	36	36	40	0	+6	100	114
Всього	4817	4817	6299	+46	+1438	101	130
Баланс	13204	13958	16040	755	2085	106	115

Проведений аналіз даної таблиці свідчить про зменшення показників кількох статей, а це переоцінка необоротних активів та кредиторська заборгованість. За всіма іншими статтями є збільшення їхніх показників. Показники кредиторської заборгованості в 2021 році зросли, це може мати негативний вплив на показник ліквідності підприємства.

Проведемо аналіз платоспроможності та ліквідності фірми.

Таблиця 2.6. Абсолютні показники ліквідності фірми.

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6
A1	1776	2437	2252	+660	-186
A2	2105	1820	3475	-285	+1654
A3	2140	2279	2765	+140	+485
A4	7181	7419	7553	+237	+135
П1	1244	653	761	-590	+107
П2	3572	4208	5537	+635	+1328
П3	1886	1342	+1045	-543	-296
П4	6501	7754	8698	+1254	+943

В наступній таблиці відобразимо співвідношення активів та пасивів фірми.

Таблиця 2.7. Стан ліквідності фірми

Балансові співвідношення			
Норма	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
A1 > П1	A1 > П1	A1 > П1	A1 > П1
A2 > П2	A2 < П2	A2 < П2	A2 < П2
A3 > П3	A3 > П3	A3 > П3	A3 > П3
A4 < П4	A4 > П4	A4 < П4	A4 < П4

Як, висновок, підприємство є фінансово нестійким.

Таблиця 2.8. Відносні показники ліквідності фірми

Найменування показника	Оптимальне значення показника	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
					2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт поточної ліквідності	>1,5	1,3	1,4	1,4	0,1	0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,7	0,8	0,9	0,9	0,1	0,03
Коефіцієнт абсолютн. ліквідності	>0,2	0,4	0,5	0,4	0,13	-0,2

Значення більші за 1,5 вважають оптимальним показником поточної ліквідності.

Провівши аналіз даних, можна стверджувати, що теоретично, фірма може своєчасно оплачувати свої поточні зобов'язання та виконувати операційну діяльність. Бачимо, перевагу поточних активів над поточними пасивами.

Значення більші за 0,7 вважають оптимальним показником швидкої ліквідності.

Фірма має досить ліквідні кошти, які можуть своєчасно погашати зобов'язання.

Значення більші за 0,2 вважають оптимальним показником абсолютної ліквідності.

Фірма може в короткі терміни погашати рахунок ліквідних та найбільш ліквідних активів свої поточні зобов'язання.

Таблиця 2.9. Показники фінансової стійкості фірми

Показники	Оптимальне значення показника	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
					2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт автономії, Ка	>0,5	0,5	0,6	0,5	113	98
Коефіцієнт фінансової залежності, Кфз	<2	2	2	2	89	103
Коефіцієнт маневреності власного капіталу, Кмвк	0,2-0,5	0,1	0,1	0,1	-42	303
Коефіцієнт довгостр.залуч. позикового капіталу, Кдзпк	-	0,2	0,2	0,1	66	73
Коефіцієнт структури позикового капіталу, Кспк	-	0,1	0,1	0,1	70	70
Коефіцієнт співвідн. позиковий, власних коштів, Ксвк	0,5-0,7	1	1	1	78	106
Коефіцієнт заб. власними обор. засобами, Кзвз	>0,1	0,1	0,1	0,1	-46	262

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт покриття зобов'язань, Кп	>1,5	1,3	1,4	1,4	108	100
Коефіцієнт платоспроможності, Кпл	0,5-0,7	0,1	1,3	1,2	129	95
Коефіцієнт фін.ризик, Кфр	<0,5	1	1	1	78	106
Коефіцієнт концентрації позик.капіталу, Ккпк	<0,5	1	0,4	0,5	88	103

Аналізуючи дану таблицю, бачимо, що показник коефіцієнту автономії, що відображає наскільки фірма незалежна від кредиторів, із 2020 року перевищує нормативне значення.

Показник коефіцієнта фінансової незалежності в 2020 році показує оптимальне значення, тобто, фірма слабо залежить від кредиторів.

Показник коефіцієнту маневреності у 2019 році має знак мінус, показує, що фірма має низький рівень фінансової стійкості, при цьому оборотний капітал формувався з позикових коштів. У 2020 році становище фірми покращується.

Показник коефіцієнту довгострокового залучення показує, що має невелику залежність від позикового капіталу, при цьому відбувається підвищення потоку випуску та продажу продукції.

Показники коефіцієнту забезпеченості власними коштами коливаються.

Показники покриття зобов'язання є ненабагато нижчі від оптимального значення, є невеликий фінансовий ризик.

Показник платоспроможності фірми вищий від оптимального рівня, фірма має високу платоспроможність.

Показник фінансового ризику має незначне підвищення, є свідченням про збільшення залежності підприємства від зовнішніх інвестицій.

Показник концентрації позикового капіталу є на оптимальному рівні.

Проаналізуємо ділову активність фірми.

Таблиця 2.10. Показники ділової активності фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
				2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності оборотн.коштів	1,2	1,2	1	101	72
Оборотність запасів	2	3	2	126	75
Оборотність дебіторської заборгованості	3	4	2	127	49
Оборотність кредиторської заборгованості	3	9	7	258	78
Оборотність коштів	95	79	279	81	353

В 2020 році показники ділової активності показує збільшення коефіцієнтів оборотності. В 2021 році відбувається зменшення показників, що є негативним для діяльності фірми.

Проведемо аналіз показників рентабельності фірми.

Таблиця 2.11. Показники рентабельності фірми

Показники	Оптимальне значення показника	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, +/-	
					2020/2019 р. р.	2021/2020 р. р.
1	2	3	4	5	6	7
Рентабельність продаж	>0,2	0,2	0,2	0,1	59	82
Рентабельність витрат	>0	0,4	0,2	0,2	48	83
Рентабельність власного капіталу	>0,45	0,2	0,1	0,1	54	68
Рентабельність активів	>0,15	0,1	0,1	0,1	62	66
Рентабельність виробн. фондів	>0,3	0,1	0,1	0,1	63	72

Рентабельність фірми має досить нестабільну негативну динаміку.

Ступінь інвестиційної привабливості фірми – це своєрідний індикатор, його дані допомагають в прийнятті правильних рішень потенційним інвесторам, про те що є доцільним вкладати фінансові засоби саме в конкретне підприємство [40].

2.2. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

Важливим питанням у прийнятті інвестором інвестиційного рішення є оцінка привабливості конкретної організації. Тож, необхідним є проведення оцінювання інвестиційної привабливості організації, маючи на меті розрахунок її виробничої та фінансової стратегії [39, 43].

Оцінка інвестиційної привабливості організації виконується за багатьма методиками, які розроблені вченими.

Семифакторний метод використаємо для проведення оцінки інвестиційної привабливості. Критерієм фінансової привабливості фірми при використанні семифакторного методу є рентабельність активів [22].

Таблиця 2.11. Розрахунок інвестиційної привабливості фірми за допомогою семифакторного методу

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
1-а – чиста рентабельність продаж ЧП/В	0,2	0,2	0,1
2-б – оборотність оборотних активів В/ОА	1,2	1,2	1,0
3-с – коефіцієнт поточної ліквідності ОА/КО	1,3	1,4	1,4
4-д - співвідн.короткостр. зобов'язань та дебіт.заборг.	2,3	2,3	2,0
5-к – відношення дебіт.заборгован. до кредиторської ДЗ/КЗ	2,0	3,0	5,0
6-і – відношення кредитор.заборгов. фірми до суми позикових коштів КЗ/ПК	1,0	0,1	0,1
7-м – відношення позикового капіталу до сукупних активів фірми ЗК/А	0,5	0,5	0,5
8-Ра -	0,11	0,06	0,04

З таблиці спостерігаємо, практично у два рази зниження показника рентабельності за 2019-2020 роки, а в 2021 році показник рентабельності фірми дорівнює 0,04.

Далі, визначимо індекс інвестиційної привабливості фірми.

Таблиця 2.12. Розрахунок індексу інвестиційної привабливості фірми

Показники	Індекс зміни показника, од.		Середньорічний індекс зростання за 2019-2021 роки
	2020 рік	2021 рік	
1	2	3	4
Рентабельність продаж	0,6	0,8	0,7
Оборотність оборотних активів	1,0	0,7	0,9
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,1	1,0	1,1
Ставлення короткостр.зобов'язань фірми до дебітор.заборгоіваності	1,2	0,7	0,9
Відношення дебіт.заборг. до кредит.заборгованості	1,7	1,7	1,7
Ставлення кредит.заборгованості до позик.капіталу	0,6	1,0	0,8
Ставлення позик.капіталу до активів фірми	0,9	1,1	1,0
Інтегральний індекс івестиц.привабливості	0,6	0,7	0,7
Сукупний індекс інвест.привабливості	0,4		

Дослідивши інтегральний індекс інвестиційної привабливості фірми, бачимо, що його значення менше одиниці. Дане значення, вказує на низьку

інвестиційну привабливість фірми. Тобто, фірма не є інвестиційно привабливою на той момент.

Продовжуючи дослідження скористаємося методом комплексної оцінки інвестиційної привабливості фірми.

Таблиця 2.13. Показники господарської діяльності фірми

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
Рентабельність продаж	0,2	0,2	0,1
Рентабельність активів	0,1	0,1	0,1
Рентабельність вл.капіталу	0,3	0,1	0,1
Рентабельність виробн.фондів	0,1	0,1	0,1
Поточна ліквідність	1,3	1,4	1,4
Критична ліквідність	0,8	0,9	0,9
Абсолютна ліквідність	0,4	0,5	0,4
Коефіцієнт заб.вл.оборотними засобами	-0,1	0,1	0,1
Коефіцієнт автономії	0,5	0,6	0,5
Коефіцієнт покриття зобов'яз.	1,3	1,4	1,4
Коефіцієнт платоспроможн.	1,0	1,3	1,2

1	2	3	4
Коефіцієнт фін.ризиків	1,0	0,8	0,9
Коефіцієнт фін.залежності	2,0	1,8	1,9
Коефіцієнт концентрації позик.капіталу	0,5	0,5	0,5
Коефіцієнт маневреності вл.капіталу	-0,1	0,1	0,1
Коефіцієнт довгостр.залучення позиков.капіталу	0,2	0,3	0,1
Рівень інновац.активності	0,5	0,5	0,5
Частка ринку фірми	менше 5%	менше 5%	менше 5%

Як висновок, досліджувана нами фірма, є маленькою організацією з часткою на ринку менше п'яти відсотків.

За даними таблиці фірма періодично проводить впровадження технологічних інновацій в свою господарську діяльність.

Далі, у відповідності до методики бальної оцінки інвестиційної привабливості, присвоюємо відповідний бал фірмі.

Таблиця 2.14. Розрахунок оцінки інвестиційної привабливості фірми

Показники	2020 рік		2021 рік	
	оцінка	Оцінка з врахуванням корегування	оцінка	Оцінка з врахуванням корегування
1	2	3	4	5
Рентабельність продаж	1	0,6	1	0,8
Рентабельність активів	1	0,6	1	0,7
Рентабельність вл.капіталу	0	-0,5	0	-0,3
Рентабельність виробн.фондів	1	0,7	0	-0,3
Поточна ліквідність	2	2,1	2	2,0
Критична ліквідність	1	1,1	1	1,1
Абсолютна ліквідність	2	2,4	2	1,7
Коефіцієнт заб.вл.оборотними засобами	0	-1,5	1	2,6
Коефіцієнт автономії	2	2,1	2	2,0
Коефіцієнт покриття зобов'яз.	0	0,1	0	0,0
Коефіцієнт платоспроможн.	2	2,3	2	2,0
Коефіцієнт фін.ризиків	-1	0,8	-1	-1,1
Коефіцієнт фін.залежності	0	0,1	0	-0,02
Коефіцієнт концентрації позик.капіталу	2	2,0	2	2,0
Коефіцієнт маневреності вл.капіталу	1	-0,4	1	3,0
Коефіцієнт довгостр.залучення позиков.капіталу	1	1,4	1	1,3
Рівень інновац.активності	0	0,0	0	0,0
Частка ринку фірми	-2	-2,0	-2	-2,0
Всього		10,4		15,4

Сумуючи всі бали, маємо наступне, фірма за 2021 рік має 15,4 бали.

Судячи з градації балів, маємо результат, фірма отримує оцінку Задовільно.

- Оцінка Добре - більше 20 балів;
- Оцінка Задовільно – 10-20 балів;
- Оцінка Район граничного допустимого значення – 0-9 балів;
- Оцінка Незадовільно - -5-0 балів;
- Оцінка Вкрай незадовільно – менше 5 балів.

Виконавши комплексний метод, за його результатами, можемо зробити наступні висновки. Показники фірми мають тенденцію до поступового підвищення. Та, все ж, на даному етапі, фірма не є інвестиційно привабливою для інвестора. Як рекомендація для подальшої успішної діяльності фірми, це необхідність розробки та як скорішого запровадження відповідних заходів щодо підвищення своєї інвестиційної діяльності.

Для становлення та розвитку конкурентоспроможності підприємства є важливим та необхідним приплив інвестицій. Інвестиції дозволяють підвищити вартісну оцінку підприємства. За умови правильної організації та відповідного управління інвестиційними потоками, вони допоможуть стабілізувати ситуацію на підприємстві [28, 32].

3. Перспективи підвищення інвестиційної привабливості підприємства

3.1. Методи аналізу інвестиційної привабливості підприємства

Сьогодні існують багато методик визначення інвестиційної привабливості організації. Дані методики науковці розділяють на три групи. Перша група – методики, які ґрунтуються на різноманітних оцінках експертів. Друга група - методики, які ґрунтуються на статистичній інформації. Третя група - методики, які ґрунтуються на експертно-статистичних розрахунках [13, 16].

Методика оцінки інвестиційної привабливості – метод рейтингової оцінки організації на основі даних фінансової звітності. За умови застосування даного методу використовується оцінка фінансового стану організації, за якої оцінюється платоспроможність, фінансова стабільність, прибутковість та ділова активність організації.

Методика оцінки інвестиційної привабливості – метод інтегральної оцінки інвестиційної привабливості. При використанні даного методу проводиться поетапний аналіз, який дозволяє оцінити всебічно інвестиційну привабливість організації.

Методика оцінки інвестиційної привабливості та її методи мають як свої переваги так і свої недоліки.

Метод порівняльної оцінки господарської діяльності організації – рейтингування. Це узагальнена характеристика визначених певних ознак, яка допомагає визначити організації за ступенем відповідності цим ознакам. Даний метод ґрунтується на аналізі даних фінансової звітності організацій [17, 18].

Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості – розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості організацій. Дана методика використовується при визначенні напрямів прискорення реалізації інвестиційних проєктів. Інтегральний показник показує значення показників

оцінки фінансової стійкості, майнового стану, ліквідності активів, прибутковості організації, оцінки ринкової активності та оцінки ділової активності організації.

Розрахунок інвестиційного рейтингу при допомозі проведення комплексного аналізу статистичної інформації, показників розвитку організації – виконує методика рейтингової оцінки.

Комплексна оцінка інвестиційної привабливості організації, яка є її характеристикою, що є одержаною у результаті комплексного дослідження – методика комплексної оцінки інвестиційної привабливості.

Формування інтегрального показнику шляхом побудови матриць є матричною методикою.

Експертна оцінка різних показників діяльності організації – методика експертної оцінки.

Застосування багатофакторної регресійної моделі, що оцінює вплив на результативний показник зовнішніх і внутрішніх чинників є багатофакторною методикою.

Врахування фінансового стану організації та її кадрового потенціалу вивчає методика узагальнюючих групових коефіцієнтів.

Оцінка фінансового стану організації, використовуючи при цьому інтегральний показник – індикативна методика. Рентабельність активів та додана вартість є основним індикатором індикативної методики [10, 28].

Визначає спроможності організації ефективно створювати прибуток - модель Дюпона.

Визначення коефіцієнту ліквідності, коефіцієнту використання ресурсів, коефіцієнту частки позикових засобів та коефіцієнту прибутковості передбачають всі переховані методи оцінки привабливості організації [27, 41].

3.2. Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиційна привабливість організації є рівнем задоволення виробничих вимог, фінансових вимог та організаційних вимог або інтересів інвестора до певної організації, що має розраховуватися або оцінюватися значенням відповідних показників. Інвестор комплексно розглядає інвестиційну привабливість певної організації [29, 34].

Підприємству, що має низькі показники фінансової стійкості та рентабельності, рекомендується виконати якісні зміни в організації структури управління, регулярно та відповідально контролювати і аналізувати фінансову діяльність.

Для покращення фінансових показників ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»» рекомендуємо декілька заходів.

По-перше, зниження рівнів кредиторської і дебіторської заборгованостей.

По-друге, підвищувати рівень інноваційної активності.

Для підвищення рівня інноваційної активності, запровадити нові методики та регулярно підвищувати кваліфікаційний рівень кадрового персоналу фірми.

Для зниження рівнів кредиторської та дебіторської заборгованостей, потрібно наступне:

- побудова відповідних відносин із контрагентами;
- дотримуватися термінів оплати зобов'язань;
- ефективне використання коштів.

При роботі зі споживачем, рекомендуємо:

- розробка ефективної системи стягнення боргів за розстрочку;
- введення контролю за актами звірки розрахунків;
- регулярно перевіряти боржників;
- звіряти розрахунки для контролю за дебіторською заборгованістю.

Наступний напрям підвищення інвестиційної привабливості, який буде нами запропоновано, застосування кредитних рейтингів.

Системи діагностики і управління інвестиційною привабливістю фірми створюється на основі кредитних рейтингів.

На кредитний рейтинг фірми мають вплив – аналіз факторів, подій та відхилень. Так, відбувається оцінка та розгляд чутливості впливу різноманітних чинників на рейтинг фірми.

Проведення порівняльного аналізу інвестиційної привабливості фірми із еталонною привабливістю – бенчмаркетинг сегменту ринку.

Прогнозування інвестиційної привабливості і прогнозування кредитних рейтингів, оцінка та порівняння різних дій збільшення інвестиційної привабливості.

Проведення діагностики можливих змін платоспроможності фірми.

Проведення аналізу сильних і слабких сторін фірми для різних інвесторів.

Прийняття конкретних управлінських рішень для реалізації обраної стратегії з підвищення інвестиційної привабливості [30, 35].

Виділяють певну схему аналізу для підвищення інвестиційної привабливості організацій. Схема аналізу має три взаємопов'язані блоки – інформаційний, аналітичний та блок управління.

1. Інформаційний блок – має підготовчу функцію, акумулює інформацію по організаціях, що мають рейтинги.

2. Аналітичний блок – рульовий механізм кредитного рейтингу, забезпечує вибір методу моделювання кредитного рейтингу.

3. Управлінський блок – розробка комплексу управлінських рішень для підвищення рейтингу організації, інтеграція в систему управління інвестиційною привабливістю та узгодження її з іншими стратегічними цілями організації.

Отже, інвестиційну привабливість фірми потрібно визначати як цілісний комплекс найрізноманітніших факторів.

Висновок

Оцінка інвестиційної привабливості дозволяє встановити конкретну якісну критеріальну оцінку доцільності вкладання інвестиційних коштів в розвиток конкретної організації [33].

Від економічного стану підприємства залежить зацікавленість інвестора у вкладенні коштів в діяльність фірми [35].

В дані роботі виконана оцінка інвестиційної привабливості ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»».

За досліджуваний період підприємство показало наступні результати.

В 2020 році фірма підвищила обіг своєї господарської діяльності практично на десять відсотків, та завдяки збільшенню показнику собівартості, маємо зниження валового прибутку.

В 2021 році маємо падіння усіх показників діяльності фірми, як з'ясувалося, причиною є не досить ефективна стратегія управління.

Вище нормативного значення знаходяться показники ліквідності.

Спостерігаємо зменшення показника рентабельності, що є негативним явищем, та все ж, фірма є рентабельною.

За результатами оцінки інвестиційної привабливості, маємо наступне. Фірма має низьку інвестиційну привабливість, та на той проміжок часу, який був досліджений в роботі, фірма не є інвестиційно привабливою для інвесторів.

Низький рівень рентабельності та фінансової стійкості має ТОВ «ВКФ «ЕНЕРГОСЕРВІС»», що є головною проблемою її діяльності.

Як висновок, фірма потребує розробки та запровадження певного комплексу заходів щодо підвищення її інвестиційної привабливості.

Наші рекомендації – це є застосування кредитних рейтингів для підвищення інвестиційної привабливості фірми.

Список використаних джерел

1. Амосов О.Ю., Головка В.А. Формування моделі управління ефективністю діяльності підприємства. Проблеми економіки. 2015. № 4.
2. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: підручник/ під заг.ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019.
3. Близнюк А.О., Шершенюк О.М. Інвестиційна діяльність в період економічної кризи. Економіка. Фінанси. Право. 2016.
4. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: навч. посібник. К.: Знання, 2010.
Боярко І.М., Грищенко Л.Л. Інвестиційний аналіз: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2011.
5. Вербіцка І.І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та перспективи. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018.
6. Вороненко В.І., Горобченко Д.В. Теоретические модели анализа эколого-экономического развития. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2020. № 157. С. 65-68. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83711>
7. Вороненко В.І., Грищенко П.В., Омеляненко В.А. Визначення індикаторів та рівнів регуляторної ефективності податкових інструментів на національному та світовому рівнях. Проблеми та перспективи забезпечення макроекономічної стабільності: монографія / за ред. С. В. Леонова і М. М. Бричко. Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 65-75. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90488>
8. Вороненко В.І., Кубатко О.В., Ковальов Б.Л., Грищенко П.В., Омеляненко В.А. Динаміка цифрової трансформації соціально-економічних та екологічних систем. Агросвіт. 2022. № 15-16. С. 15-22. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89229>
9. Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Інвестування: підручник. К.: Знання, 2008.

10. Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю. Перспективи використання сучасних форм фінансового забезпечення інноваційною діяльністю вітчизняних підприємств: колективна монографія / під ред. Л.М. Савчук. Дніпропетровськ: Пороги, 2016.
11. Дяченко, А. В., Карінцева, О. І., Тарасенко, С. В., Харченко, М. О., Мазін, Ю. О., Кисильова, К. С. Формування інноваційного інструментарію економічної політики в умовах розвитку світової економічної кризи 2019- 2020 рр. в Україні // Механізм регулювання економіки. 2021. № 3. С. 21-40. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.02>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85737>
12. Жигір А.А. Розвиток інвестиційної діяльності підприємницьких структур. Економіка і держава. 2015. № 10.
13. Економіко-математичні методи та моделі: навч. посібник / за заг. ред. Мацкул В.М.. Одеса: ОНЕУ, 2017.
14. Економіка і бізнес: підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>
15. Економіка розвитку: європейський досвід упровадження досягнень Industries 3.0, 4.0 та 5.0.: навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми: Університетська книга, 2022. 608 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91525>
16. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. – Суми: Університетська книга, 2023. – 702 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91523>
17. Економіка енергетики : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, І. М. Сотник. – Суми: Університетська книга, 2015. – 378с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/45315>
18. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2012. - 864 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80106>

19. Економіка підприємства в умовах ринкових перетворень: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Янкового. Одеса: Атлант, 2010. 390 с.
20. Карінцева О. І., Дегтярьова І. Б., Харченко М. О., Долгошеєва О. І., Кіріл'єва А. В. Залучення іноземних інвестицій як інструмент забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку країни. Вісник СумДУ. Серія «Економіка», № 3' 2020. С. 199-211. DOI: 10.21272/1817-9215.2020.3-22 https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/3_2020/22.pdf
21. Лукаш, О., Дерев'яно, Ю., Васильєва, Т., & Танащук, М. (2022). Формування конкурентного середовища у освітньому просторі: роль освітніх провайдерів. Механізм регулювання економіки, (3-4(97-98)), 31-39. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90532>
22. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009.
23. Мельник Л. (2021) Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України: підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89235>
24. Мельник Л. Г., Карінцева О. І., Кубатко О. В., Сотник І. М., Завдов'єва Ю. М. Цифровізація економічних систем та людський капітал: підприємство, регіон, народне господарство // Механізм регулювання економіки. 2020. № 2. С. 9-28. DOI: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82236>
25. Мельник, Л., Карінцева, О., Кубатко, О., Дерев'яно, Ю., Маценко, О. (2022). Реструктуризація соціально-економічних систем як складова формування цифрової економіки в Україні у період кризи. Механізм регулювання економіки, (1-2(95-96)), 7-13.
26. Мельник Л. Г., Маценко О. М., Дериколенко О. М., Кириленко М. В., Стародуб І. А. Економіка підприємств, територій та макроекономічних систем в умовах цифрових трансформацій: від стабільності й лінійного мислення до антикрихкості та нелінійного, інноваційного мислення // Механізм регулювання

- економіки. 2021. № 3. С. 67-78. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.06>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87532>
27. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. (2021) Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>
28. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>
29. Мішеніна Н.В., Мішеніна Г.А., Ярова І.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2014.
30. Козакова О.М., Забарна Е.М. Макроекономіка: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2019.
31. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка та напрями підвищення: /Монографія / За заг. Ред. О.Г, Янкового/. – Одеса: Атлант. – 2013.
32. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. / Н.С. Краснокутська. – К.: Центр навч. літ-ри, 2005. – 352 с.
33. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017.
34. Лупак Р.Л., Васильців Т.Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів: Видавництво ЛКА, 2016.
35. Савченко В.Ф. Потенціал національної економіки України: моногр. Чернігів: ЧДІЕіУ, 2009. 273 с
36. Сотник І.М. (2016) Мотиваційні механізми дематеріалізаційних та енергоефективних змін національної економіки : монографія / за заг. ред. доктора екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми : Університетська книга, 2016. – 368 <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80197>
37. Сотник І. (2018) Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / І. Сотник, Л. Таранюк. – Суми: Університетська книга, 2018. – 572 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>

38. Ситник О.В. Економічна сутність інвестицій привабливості підприємства та її характеристика. Інвестиції: практика та досвід, 2015.
39. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 1: Трансформації економічних систем: досвід ЄС в реалізації Industries 3.0, 4.0, 5.0: навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91526>
40. Череп А.В. Управління витратами суб'єктів господарювання. Ч.1: Монографія. - Х.: ВД "Інжек", 2016. – 368 с
41. Фатхутдінов Р.А. Управління конкурентоздатністю організацій: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Р.А. Фатхутдінов, Г.В. Островська за заг. Ред. Островської Г.В. – К.: Кондор, 2009.
42. Чумак Л.Ф. Фактори впливу та формування конкурентоспроможного потенціалу підприємства / Л.Ф. Чумак // Економіка і управління. - №1. – 2013.
- Шкарлет С.М., Ільчук В.П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посібник Чернігів, ЧНТУ, 2015.
43. Экономика развития: учебное пособие / под ред. д.-ра экон. наук, проф. Л. Г. Мельника, канд. экон. наук А. Вик. Кубатко. Сумы : «Университетская книга», 2017. 352 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80184>